

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt per mail til: landbrugsstotte-geodata@lbst.dk og cabfro@lbst.dk
Journalnummer: 24-12-000030

Høring over udkast til Vejledning om tilskud til biodiversitet & bæredygtighed 2025

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) har sendt Vejledning om tilskud til biodiversitet & bæredygtighed 2025 i høring.

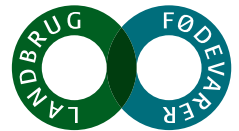
Landbrug & Fødevarer har en række ønsker til ændring af ordningen biodiversitet & bæredygtighed, og som er udtrykt i de høringssvar vi tidligere har sendt til både bekendtgørelser og vejledninger for ordningen, både for ordningen til 2025 og for tidligere år, samt til bekendtgørelse om kontrol- og administrative sanktioner. Disse ønsker er fortsat relevante i det omfang de ikke allerede er blevet imødekommet. Vi henviser derfor til de tidligere høringssvar, som vi har sendt til de nævnte bekendtgørelser, samt til de høringssvar vi har sendt, når CAP-planen har været i høring.

Landbrug & Fødevarer har følgende bemærkninger, der supplerer de tidligere indsendte høringssvar.

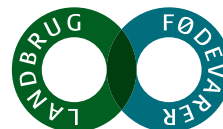
Generelt er der gennem hele vejledningsteksten brug for en konsekvensrettelse og præcisering i forhold til, hvilke muligheder der er for at bruge arealer anmeldt under bioordningen biodiversitet & bæredygtighed som erstatningsarealer til GLM 10 kravet. Dette er særligt vigtigt, da der er sket ændringer i forbindelse med ændringen fristen for tilbagetrækning af ansøgninger. Som Landbrug & Fødevarer har forstået det fra andre igangværende høringer er det ikke længere muligt at anvende erstatningsarealer fra denne ordning efter den 15. november. Der kommenteres specifikt på de steder, hvor der er behov præcisering i nedenstående bemærkninger. Desuden henvises der til Landbrug & Fødevarers kommentarer til denne ændring, både i høringssvaret til bioordningsbekendtgørelsen og andre bekendtgørelser, da vi mener, at denne ændring er meget uhensigtsmæssig.

Detaljerede bemærkninger til vejledningen følger herunder:

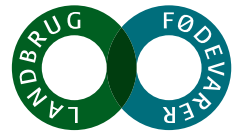
Side / afsnit	Bemærkning
Side 5, afsnit 1.2	<p>Der står: "Det er udelukkende muligt at få tillæg gennem basistilskuddet på den ekstra procentpoint, du får tilskud til under denne bio-ordning"</p> <p>Teksten er forvirrende og foreslås præciseret til:</p> <p>"Det er udelukkende muligt at få basistilskud for det ekstra procentpoint, du får tilskud til under denne bio-ordning"</p>

Side 6, afsnit 1.2	Det fremgår at satsen for bio-ordningen kan øges med 35. pct. Dette gælder ifølge udkastet til bekendtgørelse for bioordningerne kun for basissatsen og skal dermed korrigeres i vejledningsteksten.
Side 6, afsnit 1,4 + Side 12, afsnit 4.4 + side 15, afsnit 4.5.1.2	Dot 3 og 4. Helt overordnet er det uhensigtsmæssigt, at der ændres i reglerne, da der er udlagt en række småbiotoper efter reglerne i 2023 og 2024. Det bør fremhæves hvad ændringen konkret består i, så de landbrugere der eventuelt skal ændre i placeringen af deres småbiotoper bliver gjort særligt opmærksom på det. Det kunne f.eks. være: "Hvis du har småbiotoper beliggende i kanten af en mark, og der i nabomarken også en småbiotop i kanten af marken, og afstanden mellem dem er mindre end 5 meter så skal du eventuelt ændre i placeringen af småbiotoperne. Det skal du hvis de 2 småbiotoper tilsammen er større end 1 ha".....
Side 6, afsnit 1.4 dot. 5	Teksten bør præciseres, så det fremgår tydeligt at det kun er i året efter det gælder. " Efterfølgende år" skal erstattes af "I år 2"
Side 6, afsnit 1.4 dot. 6 + Side 11, afsnit 4.3.1	Det fremgår på side 6, at det er præciseret i vejledningen, at det ikke er tilladt at muligt at opnå tilskud til småbiotoper bestående af træer og buske på områder, der af kommunen er udpeget som uønsket skovrejsning. Dette stemmer ikke overens med vejledningens afsnit 4.3,1 (side 11), hvoraf det fremgår at man ikke kan søge på småbiotoper generelt, hvis de ligger i skovnegative områder. Der er heller ikke overensstemmelse mellem teksten på side 6 og udkastet til bekendtgørelse, hvor af det fremgår i § 22, stk. 1 , nr 8, at der ikke må etableres småbiotoper generelt i sådanne områder. Der bør således ske en tilpasning af bekendtgørelsen og teksten på side 11, således, at det korrekt fremgår, at der kun er tale om småbiotoper bestående af træer og buske jf. også Landbrug & Fødevarers høringssvar til bekendtgørelsen.
Side 6, afsnit 1.4	Det foreslås at tilføje en "dot" som beskriver konsekvensen af ændringen af tilbagebetækningsfristen for ansøgninger, den 15. november. Herunder særligt hvad det har af konsekvenser for muligheden for at anvende arealer under ordningen til erstatningsarealer for GLM 10. Der henvises endvidere til Landbrug & Fødevarers kommentarer til denne ændring i vores høringssvar til bioordningsbekendtgørelsen.
Side 8, afsnit 3.	Sætningen "Du kan som udgangspunkt trække din ansøgning helt eller delvist tilbage på ethvert tidspunkt" skal ændres til " Du kan som udgangspunkt trække din ansøgning helt eller delvist tilbage frem til 15. november. Efter 15. november er det ikke muligt at trække arealer ud af ansøgningen, heller ikke hvis de skal bruges som erstatningsarealer under GLM 10 ".
Side 9, afsnit 4.1	Der bør beskrives at ansøger skal opfylde betingelserne for at være aktiv landbruger. Herunder at ansøgning under bioordningen biodiversitet og bæredygtighed medfører, at ansøger ikke længere opfylder mindst ét af kriterierne for at være aktiv landbruger – enten fordi bedriften bliver meget ekstensiv, så det ikke længere er muligt at være tilmeldt register for gødningsregnskab, eller fordi at der opnås ekstra tilskud, så muligheden for max. 5.000 euro ikke kan anvendes. Der henvises til Landbrug & Fødevarers høringssvar til grundbetalingsbekendtgørelsen og bioordningsbekendtgørelsen for så vidt angår de konkrete problemstillinger.
Side 9, afsnit 4.2	Efter næstsidste sætning, bør der tilføjes: "Det vil sige, at efter 15. november er det ikke muligt, at anvende arealer anmeldt under biodiversitet og bæredygtighed som erstatningsarealer under GLM 10."

Side 10, afsnit 4.3	Slåningsbrak efter lavskov: Tilføj gerne, at det er muligt at et arealer, der har været et støtteberettiget lavskovsareal i 2024, kan anvendes til blomster/bestøverbrak i 2025. Det skal i den forbindelse beskrives hvornår der senest skal være sket en rodfræsning af arealet.
Side 11, afsnit 4.3.1.1	Teksten i overskriften kan gøres mere læsevenlig, ved at udskifte ".. kan få tilskud året efter under ordningen" til ..." kan bevare muligheden for at få tilskud under ordningen"
Side 11, afsnit 4.3.1.1	"Det vil sige, at hvis du f.eks. har søgt tilskud til biodiversitet & bæredygtighed på et areal i 2024, kan arealet under ansøgningsåret udvikle sin naturværdi så meget, at det i 2025 registreres efter naturbeskyttelseslovens § 3. I 2025 kan du igen modtage tilskud til biodiversitet & bæredygtighed på dette areal." Dette afsnit er uklart og kan give anledning til misforståelser, da det ikke tydeligt fremgår at arealer under bioordningen er omfattet af 1-årsreglen i naturtypebekendtgørelsen.
Side 12, afsnit 4.3.1.4	Det fremgår, at der ikke kan søges tilskud til GLM-søer. Det fremgår imidlertid ikke hvad der gælder for de såkaldte §3-søer, som blandt andet er nævnt i konditionalitetsbekendtgørelsen.
Side 13, afsnit 4.4.1	Indsæt gerne flere eksempler på beregning af 50 pct. kravet. I det konkrete eksempel vil det være godt at tilføje, at de 55 ha omdriftsarealer også omfatter arealer anmeldt med afgrødekode 310 slåningsbrak, uanset om disse anvendes til GLM 10, bioordningen eller til grundbetaling.
Side 14, tabel 4.1	Nederste række i tabellen beskriver kriterier og forpligtelser for bestøverbrak. Under forpligtelser er der behov for en præcisering af teksten. Nu står der "Efterfølgende år er det fortsat tilladt at bearbejde..." Det foreslås præciseret til "Andet år er det fortsat tilladt at bearbejde.."
Side 15, afsnit 4.5.1.1	Der står "...tilplantning af træer og buske og/eller tilplantning af et plantedække...". Menes der reelt "såning" af et plantedække?
Side 15, afsnit 4.5.1.2	Det fremgår, at rydningspligten ikke gælder på småbiotoper. Der står som forklaring, at "Du skal derfor ikke fjerne træer og buske, når de bliver mere end 5 år gamle." Landbrug & Fødevarer går ud fra, at det er tilladt for ansøgeren at beskære og fjerne buske og træer på småbiotopen, så derfor bør formuleringen ændres til "Du behøver derfor ikke fjerne træer og buske, når de bliver mere end 5 år gamle."
Side 16, afsnit 4.5.1.3	Øverst: Det er ikke relevant at nævne småbiotoper anmeldt under GLM8, i dette afsnit. Det bør i stedet beskrives hvad der gælder for småbiotoper anmeldt under bioordningen BB i 2024.
Side 16, afsnit 4.5.1.3	Tekst lige over eksemplet: "Du skal indberette småbiotopen med en afgrødekode for permanent græs uden gødningsnorm" Teksten skal suppleres med beskrivelse af, at småbiotopen i dette tilfælde skal indberettes <i>på en særskilt mark</i> , der anmeldes med permanent græs uden gødningsnorm. Eksempel 3 er vist ikke relevant i denne vejledning, med mindre det tilføjes, at småbiotopen fortsat kan anvendes under bioordningen biodiversitet og bæredygtighed.
Side 17, afsnit 4.5.1.3	Er arbejdsarealer i lavskov, arealer hvor der foretages en landbrugsaktivitet – jf. beskrivelse i afsnit 4.5.1.4?

Side 17, afsnit 4.5.1.6	<p>Det foreslås, at eksemplet i stedet for halmballer indeholder tiltag som etablering af stendynger (som allerede er nævnt) og grenbunker, som kan bestå af afklip og fældede træer fra læhegn og småbiotopen.</p> <p>Læg gerne vægt på, hvad disse tiltag gavner ex. Overvintringsmulighed for insekter, krybdyr og padder.</p> <p>Overvej at henvise til materiale om bedste etablering og placering af disse tiltag.</p>
Side 19, afsnit 4.5.5	<p>Bestøverbrak</p> <p>Der er flere hjemmehørende arter på plantelisten, som er værtsplanter for flere arter. Flere af arterne er desuden 2- eller flerårige, hvilket hænger dårligt sammen med at arealerne skal jordbearbejdes hvert andet år. Det foreslås derfor at forlænge det 2-årige aktivitetskrav, så arealerne skal omlægges sjældnere.</p>
Side 21, Afsnit 4.7	<p>Dot 2: Der står "længevarende " i teksten, det er mere koorekt at skrive "længerevarende".</p> <p>Drænarbejde: Det er uklart, hvad hvilke typer drænarbejdeman kan lave, som er foreneligt med ordningen.</p> <p>Længere nede i afsnittet står:</p> <p><i>Hvis du under kontrol er gjort opmærksom på, at du ikke overholder GLM 10 om mindst 4 pct. ikkeproduktive elementer og arealer på bedriftens omdriftsarealer, kan du under kontrol udpege andre ikke-produktive elementer, der er ansøgt til under denne ordning. Hvis vi under administrativ kontrol konstaterer overtrædelse af GLM 10 kan du inden høringsfristen sende en ændring ind til dit fællesskema, hvor det fremgår hvilke arealer, du i stedet vil anvende til at opfylde GLM 10, og samtidig nedskrive det areal, hvortil du søger tilskud under ordningen biodiversitet & bæredygtighed.</i></p> <p>Af det refererede afsnit fremgår der ingen frist for tilbagetrækning af ansøgningen og anvendelse af erstatningsarealer under GLM 10. Betyder det, at det er muligt at anvende arealer i ordningen til erstatningsarealer for GLM 10 uanset kontroltidspunktet?</p>
Side 24, afsnit 5.2	<p>2. sætning</p> <p>Er det muligt ved fysisk kontrol på bedriften at anvise erstatningsarealer fra bioordningen biodiversitet og bæredygtighed, ved kontrol efter 15. november?</p>
Side 25, afsnit 6.1	<p>Dot 1, Administrativ kontrol. Det bør også her fremgå, hvor længe det er muligt at ændre på ansøgningen ifm. administrativ kontrol. Er det frem til kontrollen gennemføres, frem til tilbagetrækningsfristen 15. november, frem til og med høringsfristen - eller noget helt andet?</p>
Side 29, afsnit 6.2.3	<p>Tilføj meget gerne flere eksempler på beregning af nedsat tilskud og sanktion.</p> <p>Herunder eksempel</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvor slåningsbrak med basistilskud underkendes • hvor bestøverbrak underkendes både med basistilskud og tillæg
Side 29, afsnit 6.2.3	<p>Modregning:</p> <p>Tilføj gerne et eksempel, som det der står i den gældende vejledning om kontrol og administrative sanktioner, hvor varieret planteproduktion ændres til biodiversitet og bæredygtighed:</p>

5.12 Modregning i øvrige tilskud

Hvis nedsættelsen af tilskuddet og den administrative sanktion tilsammen udgør mere end tilskuddet beregnet på grundlag af det godkendte, ansøgte areal, modregner vi det overskydende beløb i øvrige tilskud under arealordningerne og de animalske tilskudsordninger, samt i fremtidige tilskud.

Dette vil være aktuelt, hvis en ansøger på hele det ansøgte areal eller en meget stor del af det ansøgte areal ikke opfylder de forpligtelser som gælder under en tilskudsordning. Eksempelvis kan en ansøger have søgt om tilskud for 50 ha under bio-ordningen om tilskud til varieret planteproduktion. Hvis det ved en kontrol på bedriften viser sig, at ingen af de 50 er udlagt med afgrøder, som kan godkendes under denne ordning, er overtrædelsesprocenten 100. Det betyder, at der ikke ydes tilskud under ordningen. Hertil kommer, at ansøgeren skal betale en sanktion svarende til tilskuddet for 15 ha (50 ha x 0,3). Sanktionen modregner vi i øvrige tilskud under arealordningerne (f.eks. grundbetaling) og de animalske ordninger, samt i fremtidige tilskud.

Med venlig hilsen

Maria Skovager Østergaard
Chefkonsulent